

## **27-1-2023 Μήνυμα της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, Νίκης Κεραμέως, για τη Διεθνή Ημέρα Μνήμης των Θυμάτων του Ολοκαυτώματος**

Αγαπητές και αγαπητοί εκπαιδευτικοί, μαθητές και μαθήτριες,

Η 27<sup>η</sup> Ιανουαρίου, Διεθνής Ημέρα Μνήμης των Θυμάτων του Ολοκαυτώματος και Ημέρα Μνήμης των Ελλήνων Εβραίων Μαρτύρων και Ηρώων του Ολοκαυτώματος, καθιερώθηκε τόσο για να τιμήσουμε όσους υπέστησαν τη ζοφερή λαίλαπα που έπληξε ανελέητα εκατομμύρια ανθρώπους στο όνομα μίας ολοκληρωτικής εξόντωσης, όσο και για να μην ξεχάσουμε ποτέ. Η διατήρηση ζωντανής της μνήμης του Ολοκαυτώματος, της τόσο σκοτεινής αυτής σελίδας της ανθρώπινης ιστορίας, αποσκοπεί πρωτίστως στην εγρήγορση που πρέπει όλοι μας να επιδεικνύουμε απέναντι σε ψήγματα φασισμού, ναζισμού, αντισημιτισμού, μισαλλοδοξίας, ανακόπτοντάς τα εν τη γενέσει τους.

Οι Έλληνες Εβραίοι είναι η αρχαιότερη εβραϊκή κοινότητα στην Ευρώπη. Το 1952 βρέθηκε στον Ωρωπό μια μαρμαρίνη στήλη του 4ου π.Χ.-α' μισό του 3ου αι. π.Χ. η οποία αποτελεί την πρώτη μαρτυρία για την ύπαρξη εβραϊκής κοινότητας στην Ελλάδα. Η επιγραφή αυτή εκτίθεται στο Εβραϊκό Μουσείο της Ελλάδος, στο πλαίσιο της περιοδικής έκθεσης με τίτλο *«Λίθινες Διαδρομές - Ιστορίες από Πέτρα: Εβραϊκές επιγραφές στην Ελλάδα»*, ανάμεσα σε άλλες σημαντικές επιγραφές από την Δήλο, την Κόρινθο, τα Χανιά, την Αθήνα, την Θεσσαλονίκη, την Έδεσσα και τον Βόλο. Στο νησί της Δήλου βρίσκουμε συναγωγή που χρονολογείται από τον 1ο αιώνα π.Χ., ενώ ο Απόστολος Παύλος, κατά την περιοδεία του στον ελλαδικό χώρο, βρήκε οργανωμένες εβραϊκές κοινότητες σε Θεσσαλονίκη, Φιλίππους, Βέροια, Κόρινθο καιπιθανώς στην Αθήνα.

Οι Έλληνες Εβραίοι συνέχισαν να διαβιούν και να ακμάζουν μέχρι που οι Ναζί εφάρμοσαν την «τελική λύση» και στην Ελλάδα. Περίπου 60.000 Έλληνες Εβραίοι, γύρω στο 86% του πληθυσμού τους, εξοντώθηκαν στο Άουσβιτς. Χρέος όλων μας, να μην ξεχαστούν ποτέ. Όπως και δεν πρέπει να ξεχαστεί και το φτωινό παράδειγμα των Ελλήνων Δικαίων των Εθνών, όπως ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Δαμασκηνός, που έσωσαν εβραίους συμπολίτες τους.

*«Πριν εξούσα, πριν εξούσα με την ιδέα, γιατί ξέρεις, όταν βγαίνει κάποιος από αυτή την κόλαση αναρωτιέται «γιατί γιατί, γιατί, γιατί»; [...] Δεν έβρισκα την απάντηση στο «γιατί αυτό». Και τώρα, δόξα ο Θεός, έχει δέκα χρόνια που ηύρα την απάντηση, γιατί είναι ένα πράμα που κάμνω για να μεταδώσω τα παιδιά να μην ξαναϊνεί πια, να μην ξαναϊνεί πια. [...] το κάμνω για τα παιδιά, και αφού τα παιδιά συνεχίζουν να μου δίνουν αυτή την αναγνώριση, θα συνεχίσω να το κάμνω. Αυτή είναι η μίσιον [αποστολή] που έχω γω. Έως ότου Εκείνος θα μου δίνει τη δύναμη, δεν θα σταματήσω ποτέ.» Σάμυ Μοντιάνο, επιζών του Ολοκαυτώματος*